

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

RADA

Usnesení Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o klíčových charakteristických rysech evropského modelu sportu

(2021/C 501/01)

RADA A ZÁSTUPCI VLÁD ČLENSKÝCH STÁTŮ, ZASEDAJÍCÍ V RADĚ,

PŘIPOMÍNÁJÍCE, ŽE:

1. Článek 6 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) označuje sport jako oblast, v níž by činnosti na úrovni EU měly podporovat, koordinovat a doplňovat opatření členských států.
2. Podle čl. 165 odst. 1 SFEU „Unie přispívá k podpoře evropských hledisek sportu s přihlédnutím k jeho zvláštní povaze, jeho strukturám založeným na dobrovolné činnosti a jeho společenské a výchovné funkci“.
3. Podle čl. 165 odst. 2 SFEU je činnost Unie zaměřena na „rozvoj evropského rozměru sportu podporou spravedlivého a otevřeného sportovního soutěžení a spolupráce mezi subjekty odpovědnými za sport, jakož i ochranou fyzické a mravní integrity sportovců, obzvláště mladých sportovců“.
4. V závěrech Rady o dopadu pandemie COVID-19 a oživení odvětví sportu se členské státy vyzývají, aby „prosazovaly solidaritu mezi sportovními federacemi, kluby, organizacemi a sportovci s cílem přispět k udržitelnému oživení a dalšímu rozvoji odvětví sportu a uznaly evropský model sportu ⁽¹⁾ jako příklad tohoto úsilí založený na systému solidarity“.
5. V pracovním plánu Evropské unie v oblasti sportu na období 2021–2024 se odkazuje na evropský model sportu jako na klíčové téma v rámci prioritní oblasti „Ochrana integrity a hodnot ve sportu“.
6. Revidované znění Evropské charty sportu, které dne 13. října 2021 přijala Rada Evropy, „zdůrazňuje společné rysy rámce pro evropský sport a jeho organizaci, který sportovní hnutí chápe jako evropský model sportu“.

UZNÁVAJÍCE, ŽE:

7. Organizace sportu v Evropě je založena na základním právu na svobodu sdružování. Vychází rovněž z hodnot, jako je solidarita mezi různými úrovněmi sportu, zejména mezi profesionálním sportem a sportem na místní úrovni, spravedlnost, integrita, otevřenost, genderová rovnost a řádná správa.

⁽¹⁾ ‚Třebaže z důvodu rozmanitosti evropských sportovních struktur neexistuje společná definice evropského modelu sportu, tento model má určité charakteristické rysy. Mezi ně patří pyramidová struktura, otevřený systém postupu a sestupu, přístup zdůrazňující místní úroveň a solidarita, význam pro národní identitu, struktury založené na dobrovolnictví a jeho společenská a vzdělávací funkce.‘

8. Mezi klíčové charakteristické rysy většiny organizovaného sportu v Evropě založeného na hodnotách patří organizace sportu na autonomním, demokratickém a územním základě s pyramidovou strukturou, která pokrývá všechny úrovně sportu od sportu na místní úrovni až po profesionální sport a zahrnuje soutěže klubů i národních týmů, jakož i mechanismy pro zajištění finanční solidarity, spravedlnosti a otevřenosti v soutěžích, jako je zásada postupu a sestupu.
9. Sport v Evropě založený na hodnotách je obvykle strukturován na celostátní úrovni a je organizován tak, že každé sportovní odvětví má jednu federaci, což umožňuje komplexní přístup k pravidlům, předpisům a standardům, jakož i dodržování kalendářů soutěží a kvalifikací pro soutěže. Tyto organizace se zavázaly zasazovat se o finanční solidaritu profesionálního sportu se sportem na místní úrovni, jakož i o nejvyšší úroveň řádné správy, základních a lidských práv, duševního a tělesného zdraví a bezpečnosti sportovců, předcházet jakékoli podobě diskriminace a prosazovat integritu sportu.
10. Sport je v Evropě rovněž sám o sobě důležitým hospodářským odvětvím přispívajícím k hospodářskému růstu, rozvoji a tvorbě pracovních příležitostí ^(?), přičemž v oblasti sportu existují nové zúčastněné subjekty a přístupy, jako je sportovní odvětví, sponzoři, sdělovací prostředky, důležité akce, nové typy sportu, úloha sportovců atd..

ZDŮRAŽŇUJÍCE, ŽE:

11. Sportovní federace by měly hrát ústřední úlohu, pokud jde o dohled nad organizací a fungováním svých příslušných sportovních odvětví, a měly by demokratickým, vyváženým a soudržným způsobem sladit zájmy sportovců, klubů a lig, fanoušků a dalších zúčastněných subjektů i jiných sportovních organizací, aby všichni mohli přispívat ke zdravému rozvoji sportu.
12. Pro dodržování zásad řádné správy v rámci organizovaného sportu založeného na hodnotách, v jehož rámci jsou vnímány a zohledňovány názory sportovců, mají zásadní význam mechanismy pro zajišťování práv a povinností sportovců, jako je nediskriminace, přístup k informacím, zastoupení v rámci sportovních organizací, soukromí a spravedlivý proces, a jejich využívání ze strany sportovců.
13. Jedním z klíčových charakteristických rysů organizovaného sportu založeného na hodnotách je finanční solidarita. Ta může pomoci vytvořit, udržovat a posilovat vazbu mezi profesionálním sportem a sportem na místní úrovni, spolufinancování komerčně méně atraktivních soutěží, jakož i odbornou přípravu dobrovolníků, sportovců, trenérů, funkcionářů atd.. Kromě toho by se mělo dostávat podpory také činnostem, jež podporují dodržování hodnot ve sportu, jako jsou základní a lidská práva, demokracie, solidarita, sociální integrace, genderová rovnost, rozvoj mládeže, práva dítěte a vzdělávání prostřednictvím sportu.
14. Organizovaný sport v Evropě čelí vnitřním i vnějším hrozbám, jako jsou případy špatné správy, korupce, manipulací ve sportu, finanční nestability, porušování lidských práv, dopingu, rasismu, násilí, genderové nerovnosti, rostoucí komercializace a tendence mladé sportovce spíše kupovat, než trénovat. To vše vyžaduje reakci v úzké spolupráci s relevantními orgány a organizacemi, která by měly chránit hodnoty a integritu sportu, podporovat řádnou správu a zajistit pro sport konstruktivní budoucnost.
15. Řádná správa ve sportu je předpokladem pro autonomii a samoregulaci sportovních organizací a federací v souladu se zásadami demokracie, transparentnosti, integrity, solidarity, genderové rovnosti, otevřenosti, zodpovědnosti a sociální odpovědnosti. Je nezbytné, aby sportovní organizace a federace dodržovaly a pokud možno i zvyšovaly své standardy řádné správy tím, že budou zohledňovat názory sportovců a fanoušků.
16. Z hlediska dlouhodobé životaschopnosti sportu je zásadní zachovat a v případě potřeby posílit konkurenční rovnováhu, aby se zabránilo nespravedlivému zvýhodnění. V zájmu podpory spravedlivých, konkurenceschopných a vyvážených sportovních soutěží by měla být zvážena široká škála opatření zaměřených jak na krátkodobé potřeby, tak i na dlouhodobý vývoj.

^(?) Evropská komise, výzkumná zpráva, Study on the economic impact of sport through sport satellite accounts (*Studie o hospodářském dopadu sportu prostřednictvím satelitních účtů pro sport*), duben 2018

VĚDOMI SI TOHO, ŽE:

17. Nedílnou součástí organizovaného sportu v Evropě jsou soutěže národních týmů⁽¹⁾. Ty hrají zásadní úlohu nejen z hlediska podpory národní identity a inspirace mladých sportovců k dosažení nejvyššího potenciálu svých sportovních výkonů, ale také tím, že podporují solidaritu se sportem na místní úrovni a poskytují vzory pro mladší generace.
18. Sportovní organizace všech typů a na všech úrovních se zavázají k rozvoji kultury transparentnosti a zavedou postupy založené na zásadách řádné správy, které zajistí vzorné řízení jejich finančních zdrojů, přísné kontroly s cílem předcházet střetům zájmů a korupci, jakož i omezení období ve volených funkcích.
19. Rostoucí komercializace profesionálního sportu způsobuje, že se sport stává činností ještě více orientovanou na zisk, což je stimulováno zejména hodnotou vysílacích práv. Ačkoli rozvoj komerčního rozměru sportu přispívá k vytváření finančních zdrojů pro větší počet sportovců, může být i rizikem pro hodnoty sportu.
20. V době, kdy modernizace sportu přináší nové finanční příležitosti vyplývající z ekonomického potenciálu sportu, je nejvyšší důležité, aby organizovaný sport založený na hodnotách uchoval integritu sportu, dodržoval zásady řádné správy, respektoval vnitrostátní, unijní a mezinárodní právo a zachoval rovné podmínky nezbytné pro účinné uplatňování hodnot solidarity mezi všemi subjekty.
21. Některé hodnoty a tradice evropského sportu mají pozitivní vliv na společnost a měly by být prosazovány a současně by se měla zdůrazňovat rozmanitost a složitost evropských sportovních struktur. Toto usnesení zdůrazňuje klíčové charakteristické rysy evropského modelu sportu a zaměřuje se především na organizovaný sport založený na hodnotách.

VYZÝVÁJÍ ČLENSKÉ STÁTY, ABY V SOULADU SE ZÁSADOU SUBSIDIARITY A NA PŘÍSLUŠNÝCH ÚROVNÍCH:

22. V souladu s relevantními ustanoveními práva EU podporovaly klíčové charakteristické rysy evropského modelu sportu, jako je svoboda sdružování, pyramidová struktura, otevřený systém postupu a sestupu, přístup zdůrazňující místní úroveň a solidarita, význam pro národní identitu, budování komunit a struktury založené na dobrovolnictví, jakož i jeho společenskou, výchovnou, kulturní a zdravotní funkci.
23. Dále zkoumaly různé možnosti a pokračovaly v probíhajících diskusích se všemi zúčastněnými subjekty v oblasti sportu, pokud jde o klíčové charakteristické rysy evropského modelu sportu, a to uznáním rozmanitosti přístupů a nového vývoje napříč různými druhy sportu v souladu s organizovaným sportem založeným na hodnotách, například prostřednictvím strukturovaného dialogu EU o sportu.
24. Prosazovaly hodnoty ve sportu a sportovních organizacích, které se řídí zásadami demokracie, transparentnosti, integrity, solidarity, genderové rovnosti, otevřenosti, zodpovědnosti, přístupnosti, sociální odpovědnosti a dodržování základních a lidských práv.
25. Uznaly a zachovaly specifickou povahu sportu a jeho struktur založených na dobrovolné činnosti a autonomii řídicích orgánů v oblasti sportu při organizování sportu, za něž nesou odpovědnost, a to při respektování vnitrostátního, mezinárodního a unijního práva.
26. Ocenily přínos dobrovolníků, místních sportovních klubů, rodin a místních komunit v oblasti sportu a ve vhodných případech je podporovaly.
27. Posílily politiky zaměřené na podporu odborné přípravy a vzdělávání sportovců a pracovníků v oblasti sportu, neboť přispívají k prosazování sociálních, vzdělávacích, hospodářských a širších zájmů sportu.
28. Upozorňovaly na důsledky, které by pro organizovaný sport v Evropě mohly mít uzavřené sportovní soutěže, jako je zásadní změna kvalifikačních procesů v oblasti sportu, jež jsou obvykle založeny na sportovních zásluhách.
29. Začlenily evropská hlediska sportu do diskusí v rámci Konference o budoucnosti Evropy.

⁽¹⁾ Viz například Tsjalle van der Burg: EU competition law, football and national markets (*Právo EU v oblasti hospodářské soutěže, fotbal a vnitrostátní trhy*), výzkumný článek, 30. prosince 2020.

VYZÝVAJÍ EVROPSKOU KOMISI, ABY:

30. V souladu s relevantními ustanoveními práva EU podporovala klíčové charakteristické rysy evropského modelu sportu, jako je svoboda sdružování, pyramidová struktura, otevřený systém postupu a sestupu, přístup zdůrazňující místní úroveň a solidarita, význam pro národní identitu, budování komunit a struktury založené na dobrovolnictví, jakož i jeho společenskou, výchovnou, kulturní a zdravotní funkci.
31. Dále zkoumala různé možnosti a pokračovala v probíhajících diskusích se všemi zúčastněnými subjekty v oblasti sportu, pokud jde o klíčové charakteristické rysy evropského modelu sportu, a to uznáním rozmanitosti přístupů a nového vývoje napříč různými druhy sportu v souladu s organizovaným sportem založeným na hodnotách, například prostřednictvím studie Komise o evropském modelu/modelech sportu, strukturovaného dialogu EU o sportu atd.
32. V rámci svých pravomocí s ohledem na právo EU a mezinárodní právo podporovala úlohu sportu a jeho vzdělávací rozměr, jako je dvojí kariéra sportovců, a jejich udržitelnou kombinaci.
33. Nadále uznávala zvláštní povahu sportu a jeho struktury založené na dobrovolnictví, které by měly fungovat s vysokým stupněm řádné správy, transparentnosti, odpovědnosti, sociální odpovědnosti, inkluzivnosti, integrity, demokracie, samoregulace a dodržování základních a lidských práv, a uváděla je do praxe.
34. V rámci svých pravomocí a s přihlédnutím ke specifické povaze sportu podporovala spolupráci a strukturovaný dialog se sportovním hnutím, skupinami sportovců, komerčními organizátory a dalšími relevantními zúčastněnými subjekty.
35. Upozorňovala na důsledky, které by pro organizovaný sport v Evropě mohly mít uzavřené sportovní soutěže, například pro spravedlnost a otevřenost sportovních soutěží, struktury založené na dobrovolnictví a společenskou a výchovnou funkci.
36. Začlenila evropská hlediska sportu do diskusí v rámci Konference o budoucnosti Evropy.

VYZÝVAJÍ SPORTOVNÍ HNUTÍ, ABY S OHLEDEM NA AUTONOMII SPORTOVNÍCH ORGANIZACÍ:

37. V souladu s relevantními ustanoveními práva EU podporovalo klíčové charakteristické rysy evropského modelu sportu, jako je svoboda sdružování, pyramidová struktura, otevřený systém postupu a sestupu, přístup zdůrazňující místní úroveň a solidarita, význam pro národní identitu, budování komunit a struktury založené na dobrovolnictví, jakož i jeho společenskou, výchovnou, kulturní a zdravotní funkci.
38. Dále zkoumalo různé možnosti a pokračovalo v probíhajících diskusích se všemi zúčastněnými subjekty v oblasti sportu, pokud jde o klíčové charakteristické rysy evropského modelu sportu, a to uznáním rozmanitosti přístupů a nového vývoje napříč různými druhy sportu v souladu s organizovaným sportem založeným na hodnotách, například prostřednictvím strukturovaného dialogu EU o sportu.
39. Podporovalo solidaritu mezi sportovními organizacemi na všech úrovních s cílem přispět k oživení po pandemii COVID-19, udržitelnosti a dalšímu rozvoji odvětví sportu.
40. Dodržovalo a sladilo požadavky mezinárodního harmonogramu sportovních akcí a účastnilo se programů solidárních činností.
41. Zavázalo se zasazovat se o finanční solidaritu mezi profesionálním sportem a sportem na místní úrovni a o dodržování nejvyšší úrovně standardů řádné správy, bezpečnosti a integrity sportovců, pracovníků v oblasti sportu, sportovních činitelů a diváků.
42. Spolupracovalo se všemi zúčastněnými subjekty, zejména s řídicími orgány v oblasti sportu, na zachování a posílení základních a lidských práv, zejména práv sportovců ve všech činnostech souvisejících se sportem a zdravím sportovců v důsledku rostoucího počtu sportovních soutěží, jakož i genderové rovnosti a sociálního začlenění tím, že se zamezí všem formám diskriminace.
43. Zajistilo, aby byly zavedeny účinné vnitřní a vnější mechanismy, které zajistí soulad se zásadami řádné správy a dodržování základních a lidských práv, jakož i vhodné mechanismy monitorování, podávání zpráv a sankcí.
44. Zajistilo pořádání vrcholových a profesionálních sportovních soutěží v souladu se zásadou otevřenosti sportovních soutěží a za prioritu při tom považovalo sportovní zásluhy.

45. Spolupracovalo se vzdělávacími institucemi s cílem uvést do praxe udržitelnou kombinaci sportu a vzdělávání se zaměřením na celostní rozvoj, kvalitu života a integritu sportovců.
46. Tam, kde je to vhodné, prosazovalo a usnadňovalo přístup mladých sportovců a nedostatečně zastoupených skupin s cílem umožnit účast na rozhodování ve sportu a zapojení do tohoto rozhodování.
47. Vytvořilo mechanismy pro ochranu práv a povinností sportovců, jako je nediskriminace, přístup k informacím, zastoupení ve sportovních organizacích, soukromí a spravedlivý proces, a motivovalo sportovce k využívání těchto mechanismů.
48. Dodržovalo základní a lidská práva a v tomto ohledu přijímalo odpovědná rozhodnutí ohledně subjektů pořádajících významné sportovní akce jak v rámci Evropské unie, tak i mimo ni (*).

(*) Na základě dopisu podepsaného 27 ministry odpovědnými za oblast sportu dne 27. ledna 2021 a zaslaného komisařce Mariyi Gabrielové.

*PŘÍLOHA I***Definice**

Pro účely tohoto usnesení:

Organizovaný sport v Evropě založený na hodnotách

Organizovaný sport založený na hodnotách je založen na svobodě sdružování a hodnotách, jako je řádná správa, bezpečnost, integrita, solidarita včetně finanční solidarity, zdraví a bezpečnost sportovců, dodržování základních a lidských práv a genderová rovnost, jakož i dobrovolnictví. Je obvykle organizován na vnitrostátní úrovni a v zásadě tak, že každý sport má jednu sportovní federaci, což umožňuje komplexní přístup k pravidlům, předpisům a standardům, jakož i dodržování harmonogramů soutěží a kvalifikací na soutěže.

PŘÍLOHA II

Politické souvislosti

1. Rada Evropy, doporučení č. CM/Rec(2021)5 Výboru ministrů členským státům týkající se revidovaného znění Evropské charty sportu, přijaté dne 13. října 2021.
 2. Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2021 o dopadu onemocnění COVID-19 na mladé lidi a sport (2020/2864(RSP)).
 3. Usnesení Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o pracovním plánu Evropské unie v oblasti sportu (1. ledna 2021 – 30. června 2024), 2020/C 419/01.
 4. Závěry Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o dopadu pandemie COVID-19 a oživení odvětví sportu, 2020/C 214 I/01.
 5. Závěry Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o zlepšování situace trenérů zvyšováním příležitostí k získávání dovedností a kompetencí, 2020/C 196/01.
 6. Usnesení Evropského parlamentu ze dne 2. února 2012 o evropském rozměru v oblasti sportu (2011/2087(INI)).
 7. Sdělení Evropské komise nazvané Rozvoj evropského rozměru v oblasti sportu, KOM(2011) 0012 v konečném znění.
 8. Evropská rada, Nice ve dnech 7.–10. prosince 2000, závěry předsednictví: Příloha IV – Prohlášení o specifické charakteristice sportu a jeho společenské funkci v Evropě, které by měly být brány v úvahu při provádění společných politik.
 9. Prohlášení Evropské rady o sportu – závěry předsednictví, 2008, 17271/1/08 REV 1.
 10. Usnesení Parlamentního shromáždění Rady Evropy 1602 (2008): *The need to preserve the European Sport Model* (Potřeba zachovat evropský model sportu).
 11. Usnesení Evropského parlamentu ze dne 8. května 2008 o bílé knize o sportu (2007/2261(INI)).
 12. Bílá kniha Evropské komise o sportu {SEC (2007) 932} {SEC (2007) 934} {SEC (2007) 935} {SEC (2007) 936}.
 13. Stanovisko Výboru regionů Evropský model sportu (1999/C 374/14)
 14. Zpráva Komise Evropské radě o ochraně současných sportovních struktur a zachování společenské funkce sportu v rámci Společenství – Helsinská zpráva o sportu, KOM(1999) 644 v konečném znění.
 15. Konzultační dokument generálního ředitelství Evropské komise X k tématu „Evropský model sportu“ a pracovní dokument generálního ředitelství X nazvané „*The evolution and prospects of the Community's action in the field of Sport*“ (Vývoj a perspektivy činnosti Společenství v oblasti sportu), 1998.
-